

CULTURAL VALUES OF THE VYŠEHRAD RAILWAY BRIDGE ENSEMBLE

Contribution of the Bridges to the Outstanding Universal Value
of the World Heritage Property “Historic Centre Of Prague”

PAMÁTKOVÉ HODNOTY SOUBORU VYŠEHRADSKÝCH ŽELEZNIČNÍCH MOSTŮ

Příspěvek mostů k OUV světového dědictví
„Historické Centrum Prahy“

National Heritage Institute
David Měska et al.

Legal protection of the Vyšehrad Railway Bridge – the context

Kontext památkové ochrany Vyšehradského železničního mostu

1971

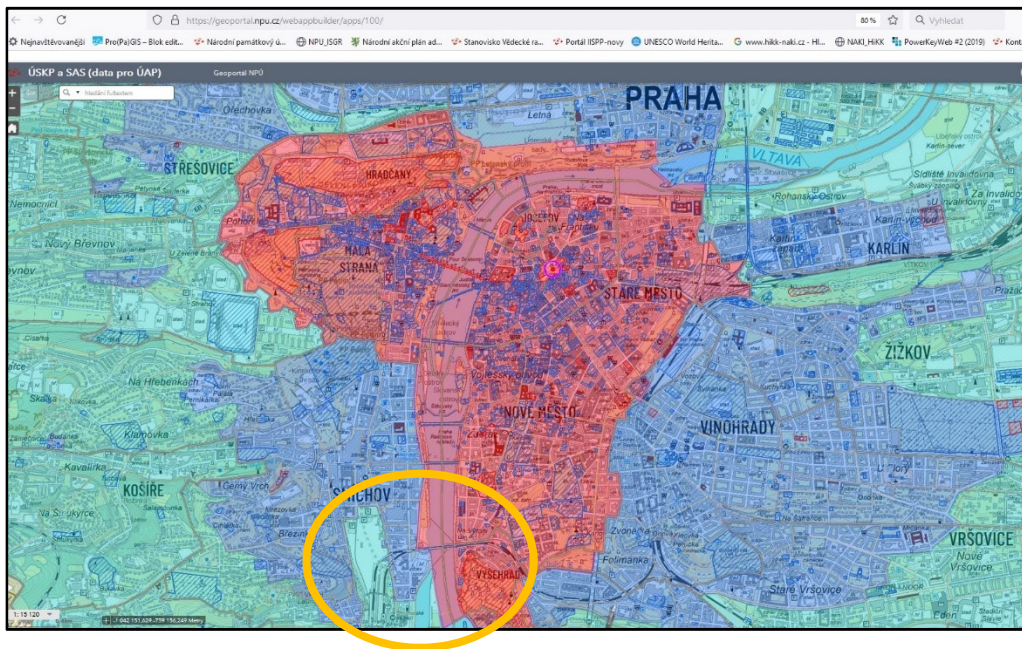
The bridge becomes a part of the Prague Heritage Reservation
Most součástí Pražské památkové rezervace

1992

The bridge becomes a WH property
Most jako součástí světového dědictví

2004

The bridge gains protection as **an individual cultural heritage asset**
Most chráněn i jako kulturní památka

The large majority of the ensemble lies within the Prague Heritage Reservation.

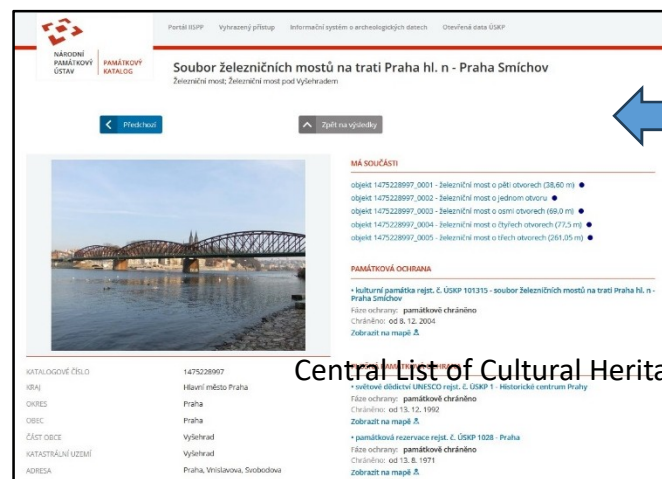
Soubor mostů v naprosté většině leží na území památky světového dědictví (Pražské památkové rezervace).

Vyšehrad Railway Bridge – legal protection

Vyšehradský most – forma ochrany

Full name: Set of railway bridges on the Praha hlavní nádraží – Praha Smíchov route

Plný název: Soubor železničních mostů na trati Praha hl. n. – Praha Smíchov

In the Central Registry of Cultural Heritage Assets, no. 101315

<https://pamatkovykatalog.cz/soubor-zeleznicnich-mostu-na-trati-praha-hl-n-praha-smichov-15729980>

Central List of Cultural Heritage Sites

Section from the National Heritage Institute geo-portal: pink – WHS, grey – Smíchov Conservation Zone, red points – individual cultural heritage sites

Výřez z mapy památkové péče – růžová PPR, šedá památková zóna Smíchov, červené šrafo objekty kulturních památek

Vyšehrad Railway Bridge – legal protection

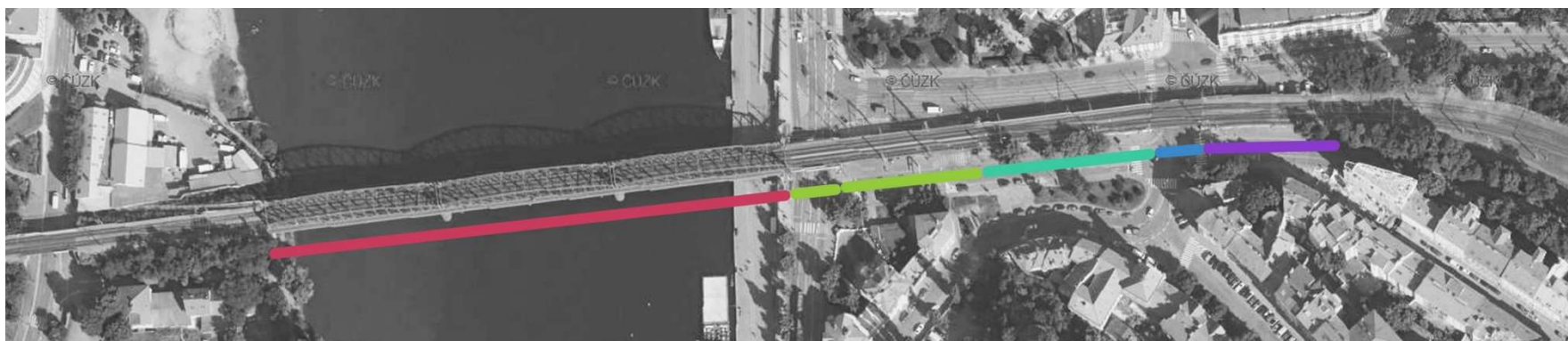
Vyšehradský most – forma ochrany

Full name: Set of railway bridges on the Praha hl.n. - Praha Smíchov route

Plný název: Soubor železničních mostů na trati Praha hl.n. - Praha Smíchov

The set consists of several different bridge structures:

- Three-span steel parabolic truss bridge / Tří-polový ocelový příhradový parabolický most
- Single-span steel bridge / Čtyř-polový plnostněný ocelový most
- Stone viaduct, 8 arches – south part granite, north part sandstone) / Kamenný viadukt o osmi obloucích (jižní část žulová, severní z pískovce)
- Single-span steel bridge / Svařovaný jedno-polový ocelový most
- Stone viaduct (5 arches – south part granite, north part sandstone) / Kamenný viadukt o pěti obloucích (jižní část žulová, severní z pískovce)

Vyšehrad Railway Bridge – a brief history of its construction

Vyšehradský most – historie

1872

**Construction of the Prague
Connecting Railway
Vltava River bridged by a single-
track steel bridge with five spans**

Výstavba Spojovací dráhy
Vltava přemostěna jednokolejným
ocelovým mostem o pěti polích

1901

**Original structures replaced by a
parabolic steel truss bridge with
3 spans**

Původní konstrukce nahrazeny
parabolickým ocelovým
příhradovým mostem o 3 polích

1908

**Second track added
Full operation of the bridge set
(including the second half of the
stone part)**

Zdvoukolejnění dráhy
Plné zprovoznění soumostí (včetně
druhé poloviny kamenné části)

Vyšehrad Railway Bridges – a brief history of its construction

Vyšehradský most – historie

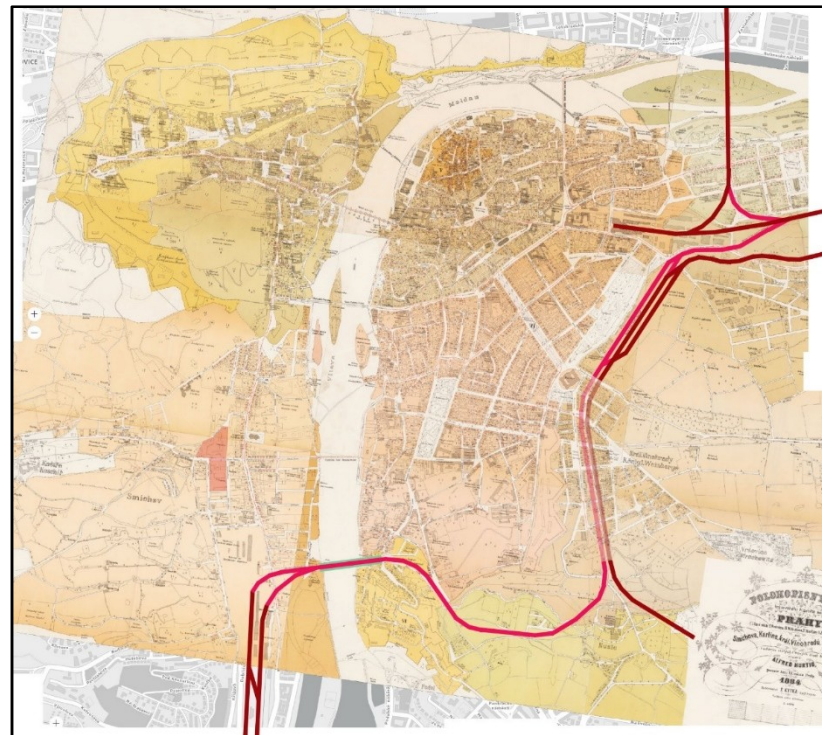
Výstavba Pražské spojovací dráhy, zprovozněné 1872

Construction of the Prague Connecting Railway, opened in 1872

Situation around 1870

Situace kolem roku 1870

Situation after 1872

Situace po roce 1872

Main cultural heritage values

Hlavní památkové hodnoty

In line with Article 82 of the Operational Guidelines, the Vyšehrad Set of Railway Bridges displays a significant degree of authenticity as required from a WH property:

- **Authenticity of form and design / Autenticita formy**
Pillars and steel trusses of the Vltava River crossing, stone viaducts below Vyšehrad Castle
Pilíře a ocelová příhradová konstrukce přemostění Vltavy, kamenné viadukty pod Vyšehradem
- **Authenticity of materials and substance / Autenticita hmoty**
Sandstone, granite and steel material and structural elements
Kamenné (pískovcové, žulové) a ocelové stavební a konstrukční prvky
- **Authenticity of use and function / Autenticita funkce a užívání**
Railway bridge serving traffic continuously since 1872
Železniční most sloužící dopravě nepřetržitě od roku 1872
- **Authenticity of traditions, technologies and management systems / Autenticita technologie**
Riveted steel truss structure dating from 1901
Příhradová nýtovaná ocelová konstrukce z roku 1901
- **Authenticity of location and setting / Pohledové a panoramatické hodnoty**
Important landmark in the panorama of Prague
Významná dominanta v panoramatu Prahy
- **Authenticity of spirit and feeling, and other forms of intangible heritage / Ikonická / symbolická role v životě společnosti**
Important urban-landscape-forming element, a popular place for the local community and Prague residents in general
Významný městotvorný prvek, oblíbené místo široké místní komunity a obyvatel Prahy obecně

Value from the historical point of view

Hodnota historická

- **The older design of the bridge:** flat-truss bridge made of welded steel - the supporting pillars were retained

Starší řešení:
lichoběžníkový příhradový
most ze svářkové oceli

- **On the horizon:** the Basilica of St. Peter and Paul on the Vyšehrad hill (pictured before its completion)
- Na horizontu: bazilika sv.
Petra a Pavla na Vyšehradě
(před dostavbou)

Value from the historical point of view

Hodnota historická

Zdroj snímku: Archiv hl. m. Prahy

- **1901**
Replacement of
the bridge
structure
requiring only a
two-day closure
to traffic

Výměna mostní
konstrukce
během dvoudenní
výluky

Value from the historical point of view

Hodnota historická

The panorama is complemented by the completion of the Basilica of St. Peter and Paul in Vyšehrad - appearance in 1925

Panorama doplňuje dostavba baziliky sv. Petra a Pavla na Vyšehradě, Stav z roku 1925.

- **Existing riveted mild steel truss structure**
Stávající nýtovaná příhradová konstrukce z plávkové oceli
- **Bridge structures designed in cooperation with the engineer František Prášil**
Mostní konstrukce navrženy ve spolupráci inženýra Františka Prášila
- **Suppliers: Prášil Brothers & Co., Prague Bridge Works, former Ruston & Co., Archduke Friedrich Teschen Ironworks**
Dodavatelské firmy: Bratři Prášilové a spol., Pražská mostárna
Českomoravské strojírny, bývalá Rustonka, Těšínské železárný
arcivévodý Bedřicha

Value in terms of typology

Hodnota typologická

- **The Vyšehrad Set of Railway Bridges is one of only two preserved historic steel bridges over the Vltava River in the WHS Historic Centre of Prague**

Vyšehradský železniční most je jedním ze dvou dochovaných historických ocelových mostů přes Vltavu v rámci světového dědictví Historické centrum Prahy

Now-defunct metal bridges in Prague

Zaniklé pražské kovové mosty

Value in terms of typology

Hodnota typologická

■ The second of the two preserved historic steel bridges over the Vltava River in the WHS Historic Centre of Prague

Druhý ze dvou dochovaných historických ocelových mostů přes Vltavu v rámci světového dědictví
Historické centrum Prahy

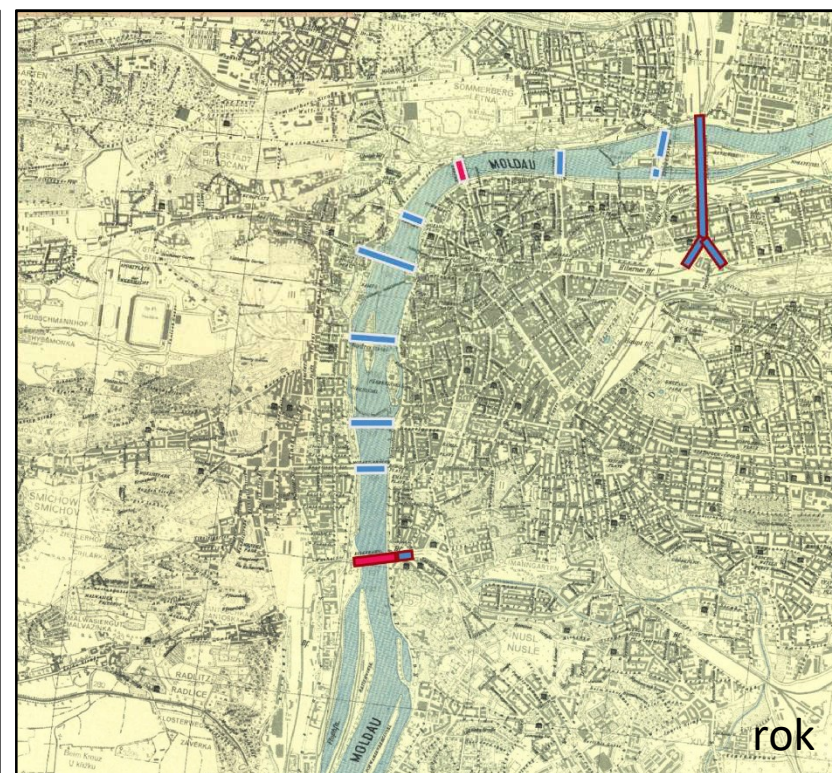
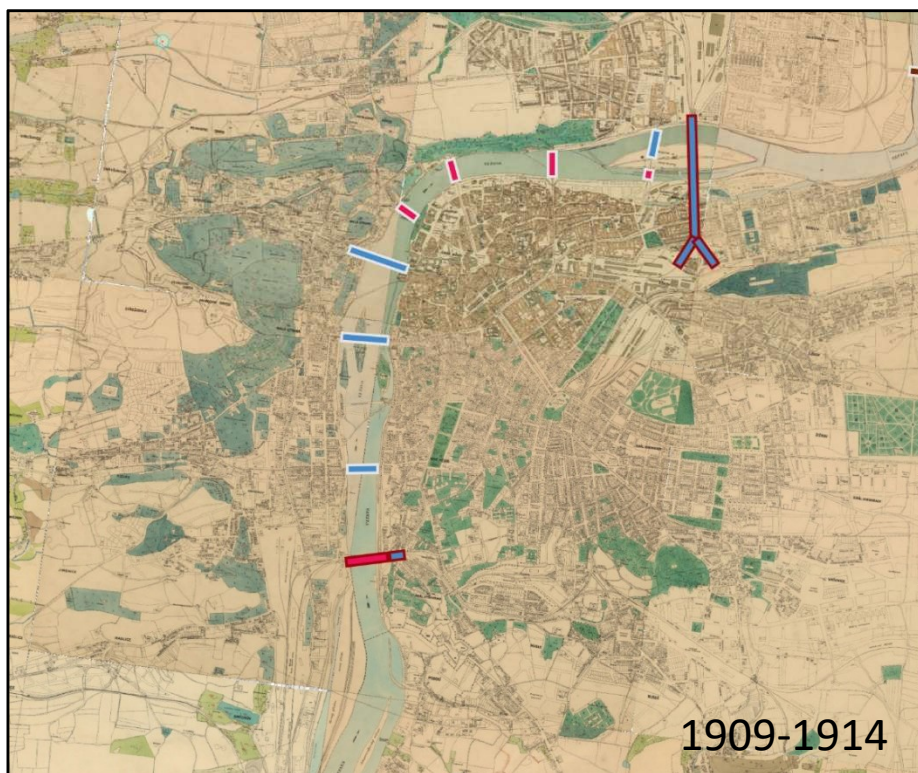

The Svatopluk Čech Bridge (Art Nouveau): the same material concept, but a completely different architectural and engineering concept compared to the Vyšehrad Bridge, serving a different mode of transport

Secesní most Svatopluka Čecha – stejný materiálový koncept, zcela rozdílné architektonické a inženýrské koncepce v porovnání s vyšehradským, odlišný druh dopravy

Value in terms of the broad typology and iconic role of Prague's bridges over the Vltava River

- Prague's bridges – one of the key elements shaping the image of historic Prague
Pražské mosty – jeden z klíčových prvků utvářejících obraz historické Prahy

mosty silniční
road bridges

mosty železniční
rail bridges

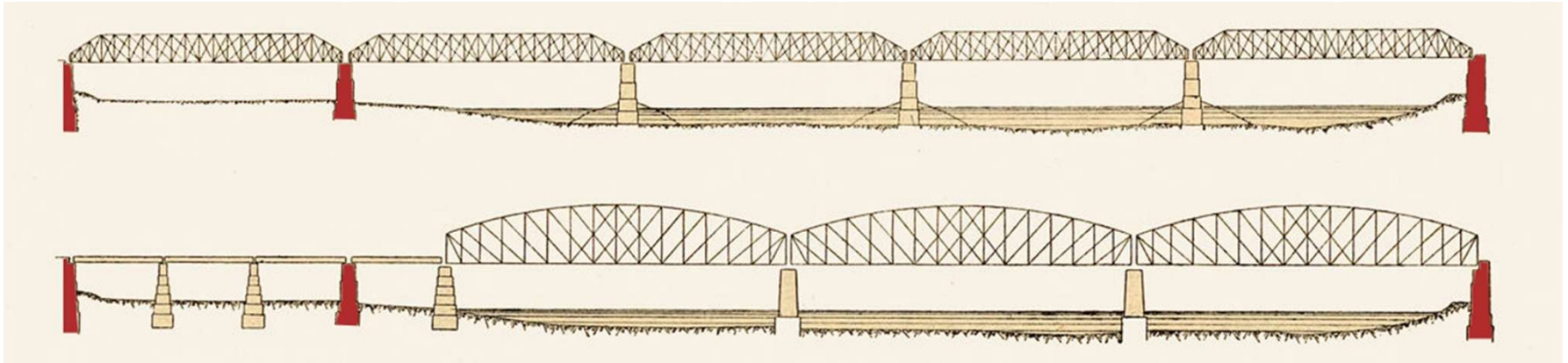
mosty převážně ocelové
mainly steel bridges

mosty převážně kamenné
mainly stone bridges

Authenticity of materials and substance

Hodnota autentické hmoty

- **Original structural materials – sandstone, granite and mild steel**
Původní konstrukční hmoty – pískovec, žula a plávková ocel

Authenticity of materials and substance

Hodnota autentické hmoty

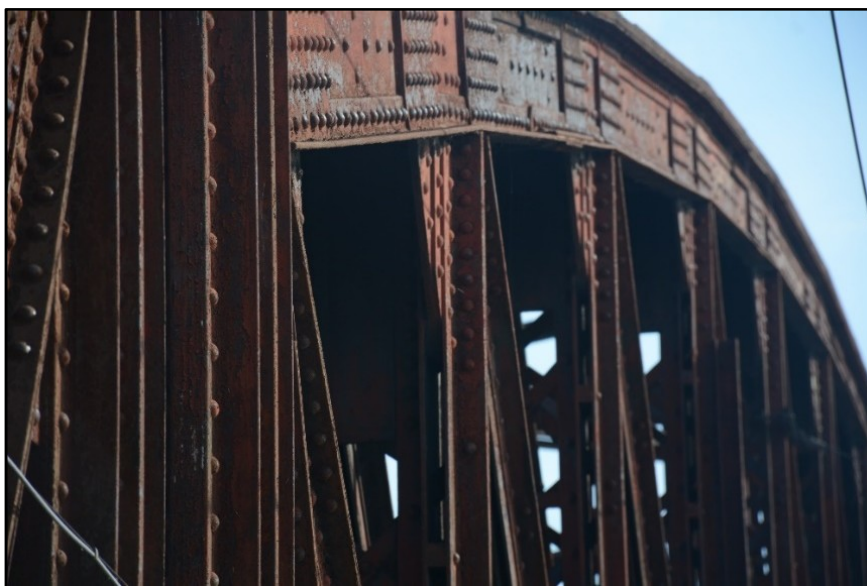
- **The vast majority of the main parts of the steel structures are preserved in their original mass.**
Hlavní části ocelových konstrukcí dochovány v naprosté většině v původní hmotě.
- **The exceptions are the reconstructed footbridges at the sides, which were mostly replaced with new materials, though the original structural design has been retained.**
Výjimku tvoří rekonstruované boční lávky pro pěší, které byly většinově nahrazeny novým materiálem v původním konstrukčním uspořádání.

Authenticity of form and technologies

Hodnota formy a technologie

- Engineering design based on functional requirements
- Progressive design – using steel to bridge long spans
- Subtle truss structure – steel elements with riveted joints
- The only railway bridge in Prague with a lower bridge deck
- The only steel railway bridge over the Vltava River in Prague
- Inženýrské konstrukční řešení, vycházející z požadavků na funkci
- Progresivní řešení – přemostění dlouhých rozponů za použití oceli
- Subtilní příhradová konstrukce – ocelové prvky s nýtovanými spoji
- Jediný železniční most s dolní mostovkou v Praze
- Jediný ocelový železniční most přes Vltavu v Praze

Authenticity of use and function

Hodnota autentické funkce

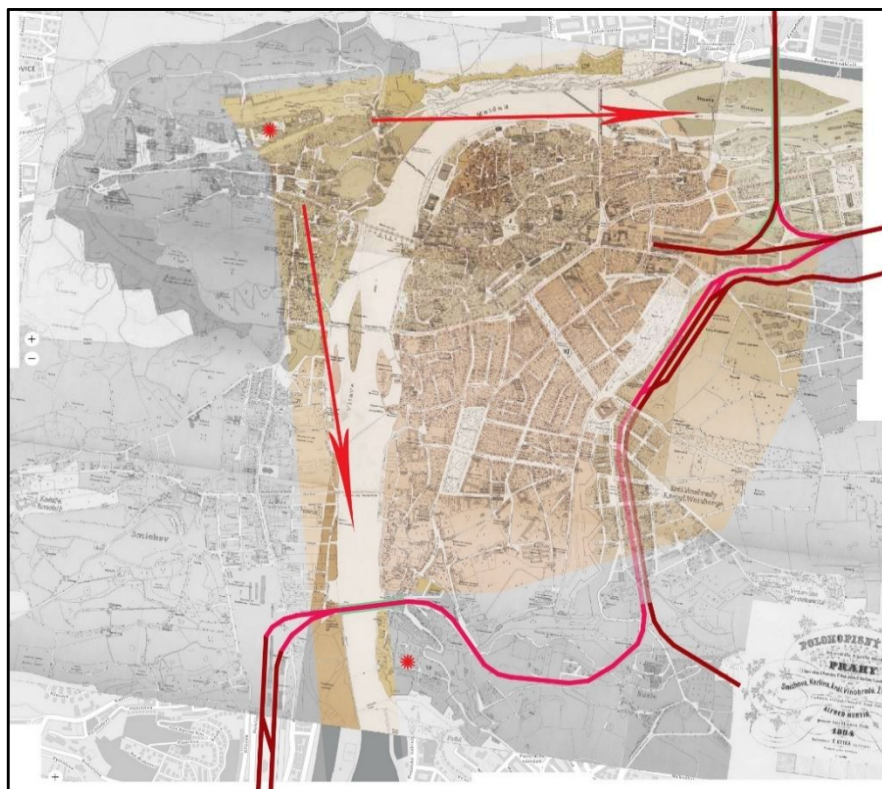
- **The bridge has been serving railway traffic continuously since 1872**
Železničnímu provozu slouží most kontinuálně od roku 1872
- **Railway traffic was the reason for the bridge's construction, and it derives its legitimacy from this function**
Železniční dopravní funkce byla obecným iniciátorem zrodu věci a jako takovou ji legitimizuje

Value in terms of contribution to the urban panorama

Hodnota pohledová / panoramatická

- **The bridge viewed from a distance**
Most v dálkových pohledech

Value in terms of contribution to the urban panorama Hodnota pohledová / panoramatická

- **The Vltava River, Vyšehrad Cathedral, Vyšehrad Rock, the Cubist buildings below the Vyšehrad hill, the railway bridges and the former Podskalí Customs House – a unique and harmonious ensemble that captures the dynamism of the era at the turn of the 20th century**
Řeka Vltava, katedrála na Vyšehradě, vyšehradská skála, kubistické domy pod Vyšehradem, železniční mosty a Podskalská celnice – jedinečný a harmonický soubor, ve kterém je otištěna dynamika doby přelomu 19. a 20. století

Value in terms of contribution to the urban panorama

Hodnota pohledová / panoramatická

Value as an iconic structure - genius loci, role as a symbol

Hodnota ikony / symbolu

■ Numerous representations in visual arts

Přesah do výtvarného umění

Bohumil Kubišta, 1911

Jana Reinerová, 1946

Martina Krupičková, contemporary art

Value as an iconic structure - genius loci, role as a symbol

Hodnota ikony / symbolu

■ Numerous representations in visual arts / Přesah do výtvarného umění

Jiří Šebek
contemporary photography
současná fotografie

Value as an iconic structure - genius loci, role as a symbol

Hodnota ikony / symbolu

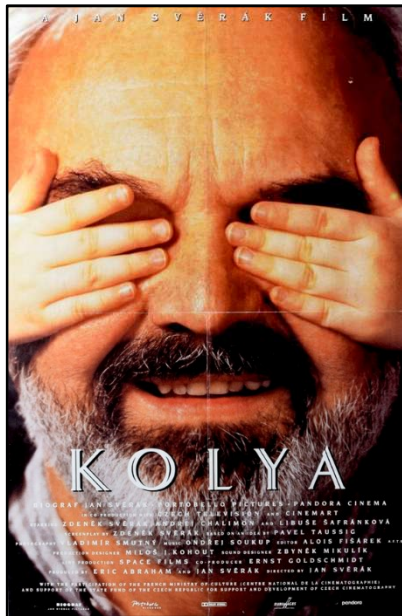
A popular postage stamp from the 1970s / Poštovní známka, Jiří Švengsbír, 1978

Value as an iconic structure - genius loci, role as a symbol

Hodnota ikony / symbolu

- Part of the city's image, part of its cultural history,
a **MUST SEE** site in Prague

Součást obrazu města, součást kulturní historie, oblíbený cíl při představení města

'Kolya', Academy Award for Best Foreign Language Film, 1997

Film Kolja, cena americké filmové akademie Oscar za nejlepší cizojazyčný film, 1997

Preservation of cultural values - possible options

Zachování památkových hodnot ve vazbě na možné varianty řešení

	REPAIR AND USE FOR RAIL TRANSPORT	COPY OF THE STRUCTURE AND USE FOR RAIL TRANSPORT	TRANSFER OF THE STRUCTURE TO ANOTHER PLACE, TRANSFER OF RAIL TRAFFIC ENTIRELY TO A NEW BRIDGE	DEMOLITION, REPLACEMENT WITH A NEW BRIDGE
AUTHENTICITY OF MATERIALS/SUBSTANCE	PARTIALLY	NO	PARTIALLY	NO
AUTHENTICITY OF FORM/DESIGN	YES	YES	YES	NO
AUTHENTICITY OF TRADITIONS/TECHNOLOGY	YES	YES / NO	YES	NO
AUTHENTICITY OF LOCATION/SETTING	YES	YES	NO	NO
AUTHENTICITY OF USE/FUNCTION	YES	YES	NO	NO

A solution based on repairing the existing structure while maintaining its operational function preserves the widest range of identified historic values; replacement with a new bridge structure preserves none of them.

Řešení založené na opravě stávající konstrukce při zachování provozní funkce uchovává nejširší škálu identifikovaných historických hodnot; náhrada novou mostní konstrukcí žádné z nich.

The position of NHI - Conclusion

Postoj NPÚ - Závěr

- The demolition of the bridge **would** adversely affect several attributes of all the values identified on the WH property:
- **Urbanism-related values** – the Vyšehrad Bridge and the adjacent areas at Výtoň and Smíchov have left an important mark on Prague's urban development.
- **Panorama-related values** – the river is one of the main visual axes of the central part of Prague. The bridge and the adjacent areas are visible from far and near, both looking outwards from the site and inwards towards its centre.
- **Architecture-related values** – an important historic representative of bridge-building located within a WH property.
- **Historical complexity and material authenticity** – the bridge has been preserved in an almost completely authentic form, and documents historical technologies.
- The demolition of the iconic part of the bridge would disrupt the visual integrity and authenticity of the Historic Centre of Prague.
- Demolicí mostu **by byly** negativně dotčeny četné atributy všech hodnot identifikovaných na území statku:
- **Urbanistické hodnoty** – Vyšehradský most a Výtoňské a Smíchovské předmostí tvoří významnou stopu v urbanistickém vývoji.
- **Panoramatické hodnoty** – řeka tvoří jednu z nejvýznamnějších pohledových os centra města. Most i přilehlé území jsou viditelné jak z blízkých, tak dálkových pohledů a to jak směrem ven tak směrem k centru statku.
- **Architektonické hodnoty** – významná památka mostního stavitelství na území statku světového dědictví.
- **Historická vrstevnatost a materiálová autenticita** – památka je dochovaná v téměř autentické podobě z doby výstavby a je dokladem dobových technologií.
- Demolicí ikonické části železničního mostu **by byla** porušena vizuální integrita i autenticita Historického centra Prahy.

Advisory mission of the joint World Heritage Centre and ICOMOS

Poradní mise Centra světového dědictví a ICOMOS, 12/2024

- **The World Heritage Centre's advisory mission took place in December 2024.** The advisory mission focused on "obtaining and reviewing information on the overall Prague transport needs that support the need to modernise the Vyšehrad Railway Bridge over the Vltava River, on other spatial options that were considered, on the arguments for keeping the bridge in its current location, and on engineering opinions on whether the existing bridge can be strengthened to accommodate new generation trains or whether it should be adapted for pedestrian traffic only".
- **The steel bridge over the Vltava River should be preserved and repaired in accordance with the principles of heritage preservation supported by the technical and scientific data provided to the mission, including the incorporation of safety features to prevent accidental damage and ensure its continued contribution to the Outstanding Universal Value, while introducing a regime of regular inspections and planned maintenance appropriate for both a functional technical structure and a cultural monument.**
- **Poradní mise Centra světového dědictví se uskutečnila v prosinci roku 2024.** Poradní mise se soustředila na „získání a přezkoumání informací o celkových pražských dopravních potřebách, které podporují potřebu modernizace Vyšehradského železničního mostu přes řeku Vltavu, o dalších prostorových možnostech, které byly zvažovány, o argumentech pro zachování mostu v jeho současné poloze a o inženýrských stanoviscích k tomu, zda lze stávající most zesílit pro provoz vlaků nové generace, nebo zda by měl být zachován pouze pěší provoz“.
- **Ocelový most přes řeku Vltavu by měl být zachován a opraven v souladu s principy památkové péče podloženými technickými a vědeckými údaji poskytnutými misi, včetně začlenění bezpečnostních prvků pro zamezení nahodilého poškození a zajištění jeho trvalého přínosu k výjimečné světové hodnotě, při současném zavedení režimu pravidelných kontrol a plánované údržby vhodné jak pro funkční technickou stavbu, tak pro kulturní památku.**

HIA Report

Posudek HIA, 09/2025

- **HIA Report** (Assessment of the impact of the intention to build a new bridge according to a winning competition design on the world cultural heritage, i.e. the UNESCO heritage site – the Prague Heritage Reservation, authored by architect and urban planner Michael Kloos).
- **HIA Report confirms that the demolition of the Vyšehrad Railway bridge would lead to irreversible negative impacts on the outstanding Universal Value (OUV) of the World Heritage property Historic Centre of Prague, its attributes and Other OUV-supporting values. The HIA therefore concludes that the planned project for the Vyšehrad Railway Bridge, in its current form, is not compatible with the protection of the OUV of the World Heritage property. Instead, a conservation-based approach, combined with carefully designed complementary infrastructure, is required.**
- **Posudek HIA** (Posouzení vlivu záměru výstavby nového mostu dle vítězného soutěžního návrhu na světové kulturní dědictví, tedy památku UNESCO – Pražskou památkovou rezervaci, autorem architekt a urbanista Michael Kloos).
- **Zpráva HIA potvrzuje, že demolice Vyšehradského mostu by vedla k nevratným negativním vlivům na výjimečnou světovou hodnotu (OUV) památky světového dědictví Historické centrum Prahy, její atributy a další hodnoty podporující OUV. Panoramatické hodnoty. HIA proto dospívá k závěru, že plánovaný projekt Vyšehradského mostu v jeho současné podobě není kompatibilní s ochranou výjimečné světové hodnoty památky světového dědictví. Místo toho je zapotřebí upřednostnit přístup založený na ochraně kombinovaný s pečlivě navrženou doplňkovou infrastrukturou.**

Architectural and historical survey (SHP)

Stavebně historický průzkum

- **Architectural and historical survey (SHP) was carried out by ZIP o. p. s. – Západočeský institut pro ochranu a dokumentaci památek.**
- The railway bridge under Vyšehrad is a historical and technical document of the development of Prague and railway construction. Its preservation is important not only for the preservation of cultural and technical heritage, but also for a broader understanding of the technical and social changes that took place during the 19th and 20th centuries. With regard to the current legislation, it is therefore necessary to consider the bridge as a protected monument, with all the consequences. Due to its unique values, the bridge was entered into the Central List of Immovable Cultural Monuments (ÚSKP) in 2004. It had already become part of the Prague Heritage Reservation (MPR) and in 1992 also a part of the UNESCO World Heritage Site, the Historic Centre of Prague. It is currently the only large railway bridge of its kind (with riveted steel parabolic girders) that is protected as a monument in the Czech Republic, and only by respecting its existing remarkable structure can this significant industrial monument and an integral part of the historical core of Prague be preserved for future generations.
- **Stavebně historický průzkum zpracoval ZIP o. p. s. – Západočeský institut pro ochranu a dokumentaci památek.**
- Železniční most pod Vyšehradem tvoří historický a technický doklad o vývoji Prahy a železničního stavitelství. Jeho ponechání je důležité nejen pro uchování kulturního a technického dědictví, ale i pro širší pochopení technických a společenských změn, které se v průběhu 19. a 20. století udály. S ohledem na stávající platnou legislativu (památkový zákon a další) je proto nutné považovat most za chráněnou památku, a to se všemi důsledky. Most byl pro své jedinečné hodnoty zapsán do ústředního seznamu nemovitých kulturních památek (ÚSKP) v roce 2004. Již dříve se stal součástí městské památkové rezervace (MPR) Praha a v roce 1992 také součástí památky světového dědictví UNESCO Historické centrum Prahy. V současné době je jediným velkým železničním mostem svého druhu (s ocelovými nýtovanými hornoparabolickými nosníky), který je u nás památkově chráněn a jedině při respektování jeho stávající pozoruhodné konstrukce může tato významná technická památka a nedílná součást historického jádra Prahy zůstat zachována i pro budoucí generace.

Thank you for your attention

Děkujeme za pozornost

■ **Ing. arch. David Měska et al.**

National Heritage Institute

Národní památkový ústav, GnŘ, ÚOP PR, MCPD